

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

III. Mouet triplex dubium: & primum soluit, docendo quid sit status Religionis; vnde Religio dicatur; & quomodo tria substantialia Ordinis contrariantur tribus vitiis principalibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

CAPVT III.

Mouet triplex dubium: & primum soluit, docendo quid sit status Religionis; unde Religio dicatur; & quomodo tria substantialia Ordinis contrarientur tribus vitiis principalibus.

RESTAT igitur quæstionis tertiæ solutio, vbi quærebatur per quæ media possint deformati reformari. Pro cuius intellectu sunt tria dubia præcipuè notanda. Primo, quid status Religionis in summâ importet. Secundo, quare reformare sit difficile & arduum. Tertiò, quâ sit reformatio eam procurâti meritoria. Quoad primû notandum, quòd Religionis alicuius status tripliciter considerari potest, aut quoad exteriorem habitum, aut quoad interiorem animû, aut quoad votorum principalium essentiam. De primis duobus sic dicit Anselmus lib. De similitudinibus: Duo quippe Ordinis sunt genera: vnum, quo exterius Religiosus videtur: aliud, interius quo Religiosus habetur. Exterius factitij, interius naturalis est Ordinis. Exterius homines honestis de causis repererunt: interius virtutibus personæ diuinæ naturaliter appetere instituerunt. Sic est inter Ordinem factitium & naturalem, quo

Anselm. de
similit.
cap. 90.

cap. 91.

quo modo inter corrigiam & sotularem. Corrigia namque sola colligata pedi, nullo est munimento pedi: imò magis inconueniens esse videtur, si sibi sola circumligetur. Sotularis verò, etiam solus pedem munit, fatisque decenter conuenit ei: ne tamen cadat vel tortus fiat, necessaria sibi est corrigia, vt ligetur ex eâ. Sic reuera factitius Ordo, nihil solus prodest, sed magis dedecet. Decet igitur, vt quod ostendit exterius, studeat etiam habere interius. Nihil enim panè exterius habet in habitu, vel professione, siue consuetudine, quod non eum commoueat aliquid interius habere: quòd enim nigras vilesque vestes habeat, vt se vilem reputet & peccatorem, admonet. Quòd verò eisdem cap. 92. à capite vsque ad pedes regitur, hoc eum facere à principio vitæ vsque ad finem hortatur. Hæc est enim talaris tunica & polymita, quam filio suo Ioseph fecisse legitur Iacob Gen. 37. 3. Patriarcha. Quòd autem eadè in modum sunt crucis, eum semper habere commonet memoriam Dominicæ passionis. Corona cap. 93. denique capillorum, eum esse sacerdotem, & regem demonstrat, vt regis officium gerat & sacerdotis, quo hircû mactet immunditiæ, & sic de ceteris bestiarum vitiis.

De tertiâ consideratione status Religio- S. Thom.
nis tradit sanctus Doctor 2.2. qu. 186. Status 2.2. q. 186.
Reli- art. 7.

Religionis ex tribus votis integratur: paupertatis scilicet, castitatis, & obedientiæ, secundum approbatam regulam & statuta aliqua. Per quæ, tamquam per gradus ad charitatem, velut ad perfectionis finem, quilibet talis profitens tenetur tendere. Consistit enim perfectio hominis in hoc, quod Deo totaliter posse tenus inhæreat per charitatem. Dicitur enim & nominatur Religiosus à Religionis virtute, per quam aliquis ad Dei seruitium & cultum aliquid exhibet. Inde antonomastice Religiosi dicuntur illi, qui se totaliter mancipauerunt diuino officio. Et vt ait Ioannes Ianuensis in Catholicon, Religio à relego relegas dicitur, quia nos relegat ad Dei seruitium vel cultum. Vel Religio dicitur à relego relegis, quia religiosi relegunt & retractant quæ Dei sunt. Vel dicitur Religio à rigeo, quia rigida sit. Vel Religio est appellata, quia per Religionis virtutem religamus vni Deo animas nostras ad cultum diuinum vinculo seruiendi.

Ioannes
Ianuens.

Habet itaque, vt S. Thomas vbi prius dicit, Religionis status tria attendere, & potest considerari tripliciter. Vno modo, secundum quod est quoddam exercitium tendendi ad perfectionem charitatis. Alio modo, secundum quod animum hominum ab exterioribus sollicitudinibus quietat seu abstrahit,

trahit, secundum illud 1. ad Corinth. 7.
Volo vos sine solitudine esse. Tertiò, secun- ^{1. Cor. 7.}
 dum quod est quoddam holocaustum, per ^{32.}
 quod aliquis totaliter se & sua offert Deo.
 Et secundum hoc, ex his tribus votis inte-
 gratur Religionis status. Primò enim, quan-
 tum ad exercitium perfectionis, requiritur
 quòd aliquis à se remoueat illa, per quæ pos-
 set impediri ne totaliter eius affectus tendat
 in Deum, in quo consistit perfectio charita-
 tis. Huiusmodi autem sunt tria: primò qui-
 dem cupiditas exteriorum bonorum, quæ
 tollitur per votum paupertatis: secundum
 autem, est concupiscentia sensibilibium dele-
 ctationum, inter quas præcellunt delectatio-
 nes Veneræ; quæ excluduntur per votum
 continentia: tertium autem est inordina-
 tio voluntatis humanae, quæ excluditur per
 votum obedientia. Similiter autem solici-
 tudinis sæcularis inquietudo præcipuè inge-
 ritur homini circa tria: primò quidem, circa
 dispensationem exteriorum rerum; & hæc
 sollicitudo per votum paupertatis homini
 aufertur: secundò, circa gubernationem
 vxoris & filiorum; quæ amputatur per vo-
 tum continentia: tertiò, propter dispositio-
 nem priorum actuum; quæ amputatur
 per votum obedientia, quo quis se alterius
 dispositioni committit. Similiter & holo-
 caustum

Greg. sup.
Ezech.
hom. 20.

Aristot.
1. Ethic.
c. 8. & lib. 7.
c. 13.

caustum est, cum aliquis totum quod habet Deo offert, ut Gregorius dicit super Ezechielem. Habet autem homo triplex bonum, secundum Philosophum 1. Ethicor. Primum quidem bonum exteriorum rerum, quas totaliter quis Deo offert per votum paupertatis voluntariae. Secundum est bonum proprii corporis, quod aliquis precipue offert Deo per votum continentiae, quo abrenuntiat maximis delectationibus corporis. Tertium bonum est animae, quod aliquis Deo offert per obedientiam; quae quis offert Deo voluntatem propriam, per quam homo utitur omnibus potentiis & habitibus animae. Et ideo conuenienter ex tribus antedictis votis, status integratur Religionis. Ex quibus patet quis sit Religionis status, quid nomen Religionis designet, & quare sibi tria principalia vota appropriet.

CAPVT IIII.

Ostendit ex quinque causis, quam sit difficile reformare; & duas primas declarat: tum scilicet, quia magni vix hoc obtinuerunt, ut Christus in suo monasterio, Esdras in templo, & Patres quorundam Ordinum: tum quia Religiosi lapsi deteriores aliis sunt.

QVARE autem reformare Religionem lapsam, sit difficile, respondetur, quod propter